

Digital suverænitet på tværs

Morten Kyng

Digital suverænitet: ”fuld kontrol”

➤ Data

➤ Lagring

➤ Adgang

➤ Software

➤ Leverandørskift mmm

➤ Infrastruktur – kontrol over

➤ Offentlig kompetenceopbygning

➤ Næh – konsulenter

➤ fra globalt engelsk firma

➤ **Ex:** Danish Government Extends Nationwide TETRA Network Enabling 40,000 First Responders to Communicate Safely Through 2034
CHICAGO – October 26, 2023

➤ **Ex:** Nanna Skriver Dall, STIL
"Cirka 80 procent af vores mere end 100 it-løsninger til undervisningsområdet er open source af hensyn til at risikominimere og sikre mest mulig selvstændig kontrol."

➤ **Ex:** Digitaliseringsministeriet, Digitaliseringsstyrelsen, KL og Danske Regioner tog i 2025 initiativ til en analyse af digital suverænitet."

➤ ... Consultancies know less than they claim, cost more than they seem to, and
prevent the public sector from building in-house capabilities.

The Financial Times on the book "The Big Con" by Mariana Mazzucato

Digital suverænitet: ”fuld kontrol”

➤ Data

➤ Lagring

➤ Adgang

➤ Software

➤ Leverandørskift mmm

➤ Infrastruktur – kontrol over

➤ Offentlig kompetenceopbygning

➤ Næh – konsulenter

➤ fra globalt engelsk firma

➤ Ex: AI har haft adgang til over 100.000 beskeder med fortrolig data om danske patienter: »De overtræder reglerne med åbne øjne« Ingeniøren 29.9.26

➤ Ex: Danske universiteter skrotter kæmpe it-projekt til 330 millioner efter tre års kaotisk forløb. ComputerWorld 7.7.2026 mmfl.

➤ Ex: Ejendomsvurdering: Deloitte havde i 2022 allerede sendt regninger for mere end en halv milliard. ComputerWorld

➤ Ikke kun DK: Västra Götalandsregionen (Sverige) opsiger ”uopsigelig” kontrakt med Oracle Health Millennium og betaler 657 millioner SEK. Diverse medier 27.8.26

➤ Uvedkommende har haft adgang til 8,6 mio CPR-numre. DR 5.10.26

Digital suverænitet: ”fuld kontrol”

BREAKING

- Data
 - Lagring
 - Adgang
 - Software
 - Leverandørskift mmm
 - Infrastruktur – kontrol over
 - Offentlig kompetenceopbygning
 - Næh – konsulenter
 - fra globalt engelsk firma
 - Tillid ☹️
- Ministerium
'mørklægger' sag om
100.000 boliger
...
'den demokratiske
kontrol svækkes'
DR 7.10.26
- Ex: AI har haft adgang til over 100.000 beskeder med fortrolig data om danske patienter: »De overtræder reglerne med åbne øjne« Ingeniøren 29.9.26
 - Ex: Danske universiteter skrotter kæmpe it-projekt til 330 millioner efter tre års kaotisk forløb. ComputerWorld 7.7.2026 mmfl.
 - Ex: Ejendomsvurdering: Deloitte havde i 2022 allerede sendt regninger for mere end en halv milliard. ComputerWorld
 - Ikke kun DK: Västra Götalandsregionen (Sverige) opsiger ”uopsigelig” kontrakt med Oracle Health Millennium og betaler 657 millioner SEK. Diverse medier 27.8.26
 - Uvedkommende har haft adgang til 8,6 mio CPR-numre. DR 5.10.26

Digital suverænitet: de første skridt

- Robust strategi – for “DK+”
 - Helst EU + Storbritannien, men af og til måske
 - Norden
- De rigtige, “venlige” aktører
 - pålidelige
 - ressourcer
 - **kompetencer**
- Bred opbakning
 - på tværs af lande og “politik”

Fra kolosser til klodser

Fra kolosser til klodser

<billede af Legohus

ikke med pga copyright>

Fra kolosser til klodser

<billede af Legohus
ikke med pga copyright>

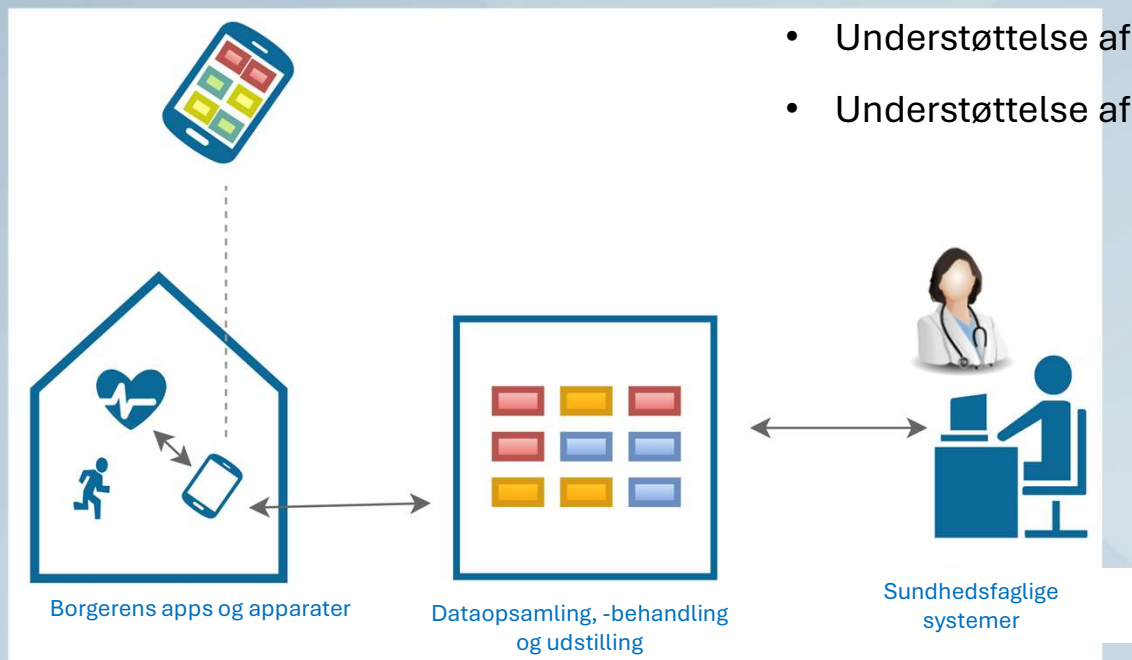
<billede af Lego-bundplade
ikke med pga copyright>

Fra kolosser til klodser

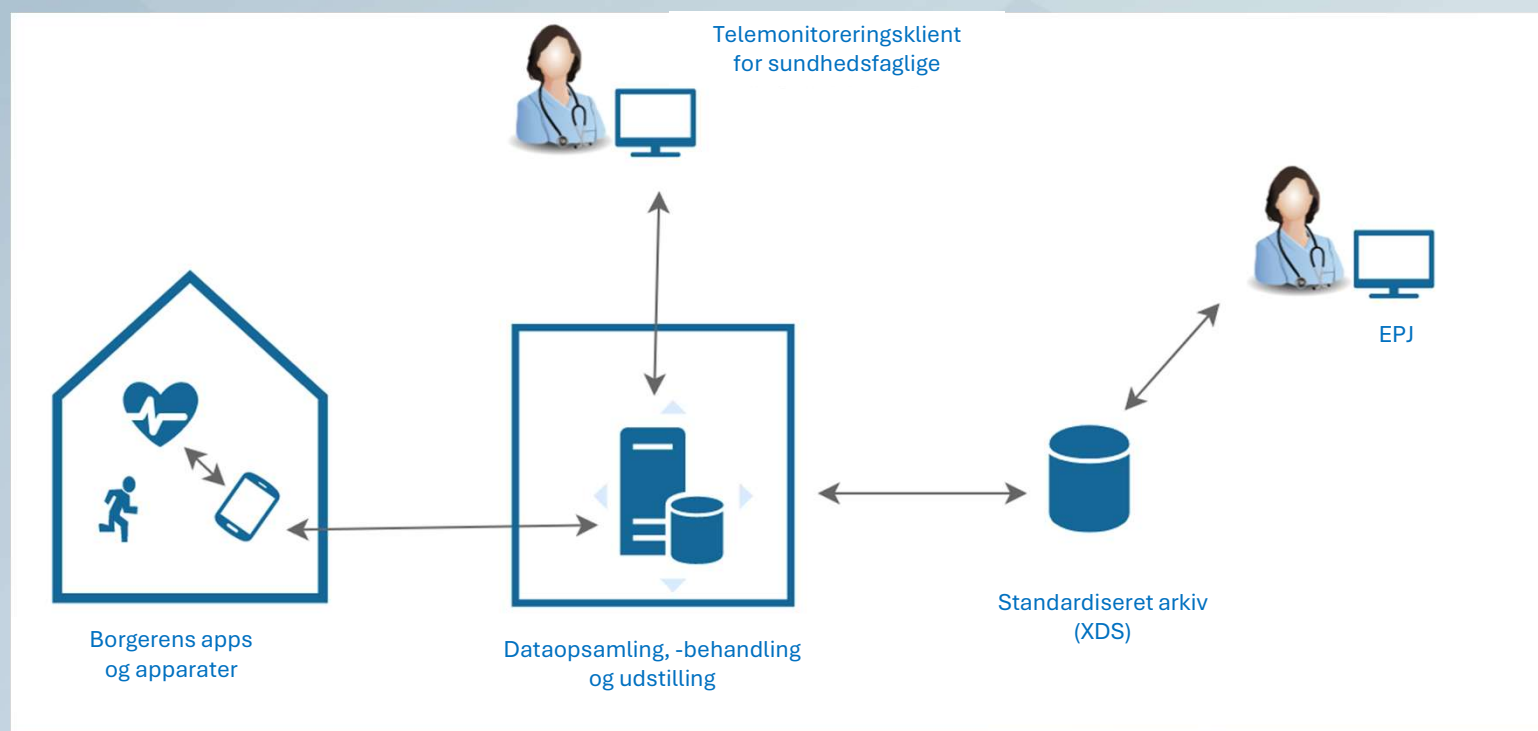
- Byggeklodser/Microservices
- Open source
- Internationale standarder, fx EHDS
- Standard værktøjer
- Mange gør det, fx
 - Microsoft, IBM, Netflix og Uber
- England har årtier med gode erfaringer
- **Governance organisation(er)!**
- Lettere at overskue
- Lettere at finde og rette fejl
- Nemmere at tilpasse
- Nemmere at skifte leverandør
- **SMVer kan være med**
- What not to like?

Byggeklodser: Sundheds ex

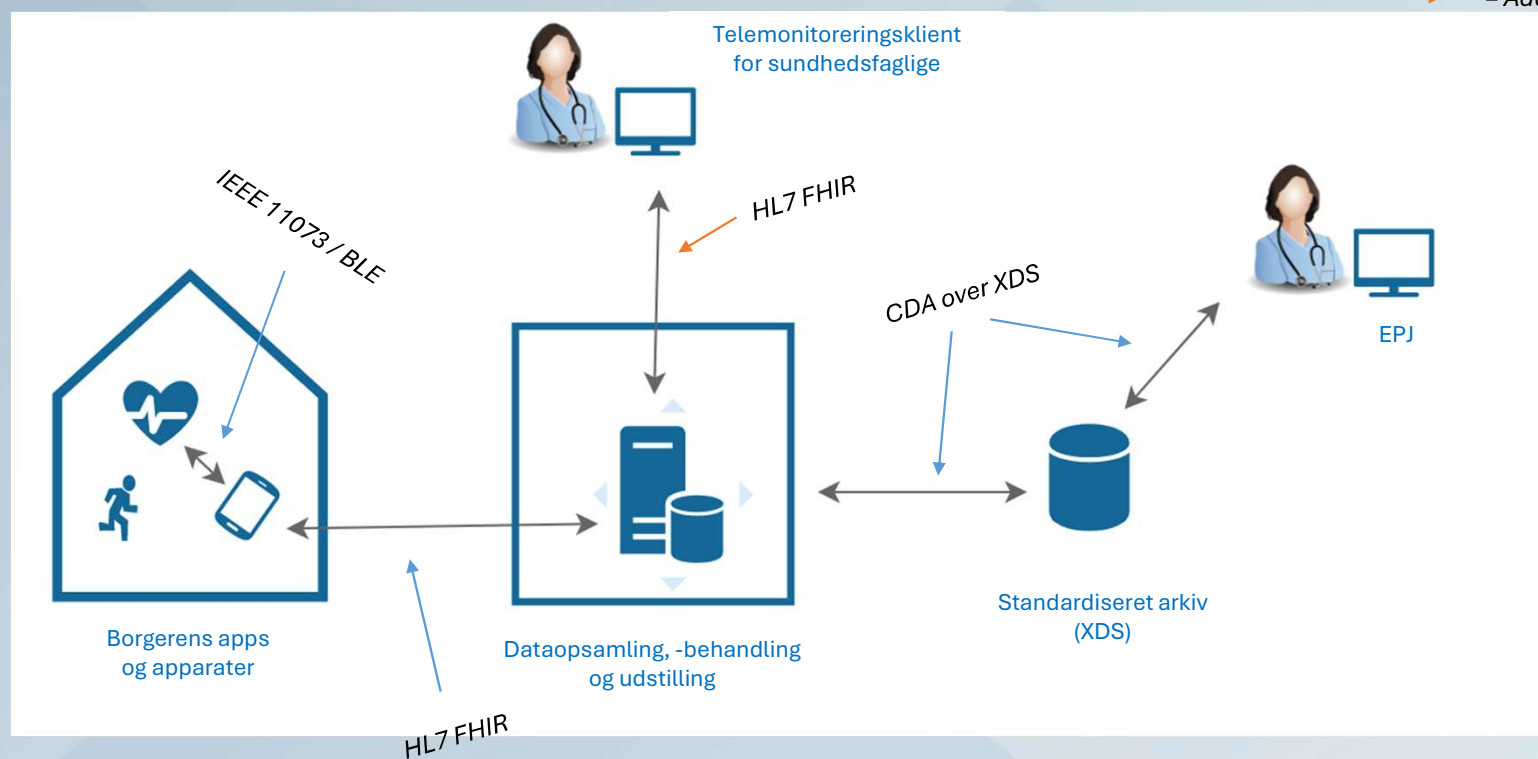
- Domænedrevet opdeling og løs kobling
- Letvægts platform bygget på standard værktøjer (Docker, Kafka, ...)
- Agil understøttelse af standarder (FHIR, CDA, XDS, ...)
- Understøttelse af blanding af open og closed source komponenter
- Understøttelse af modulær CE-mærkning

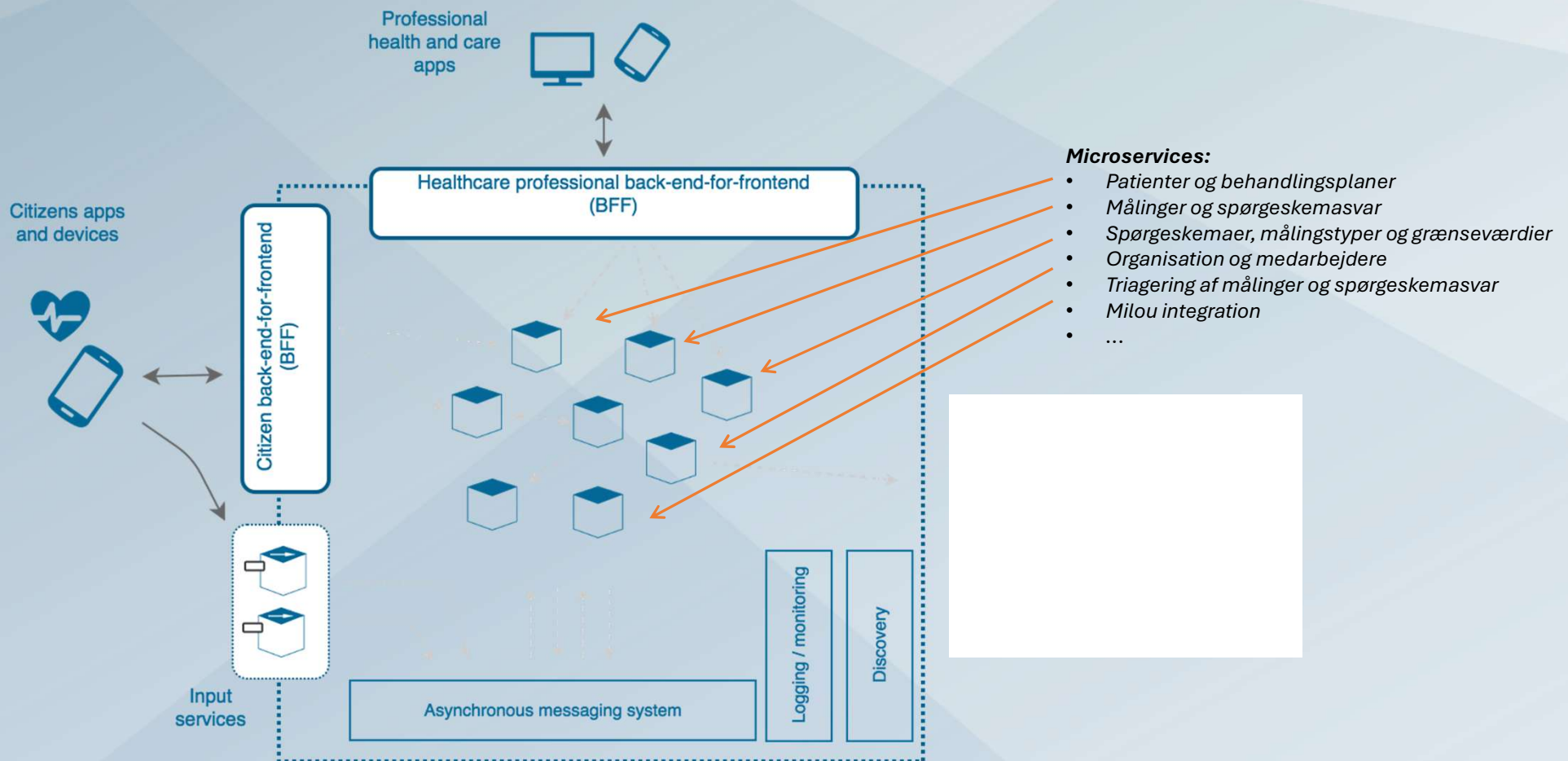
Internationale standarder: Sundheds ex

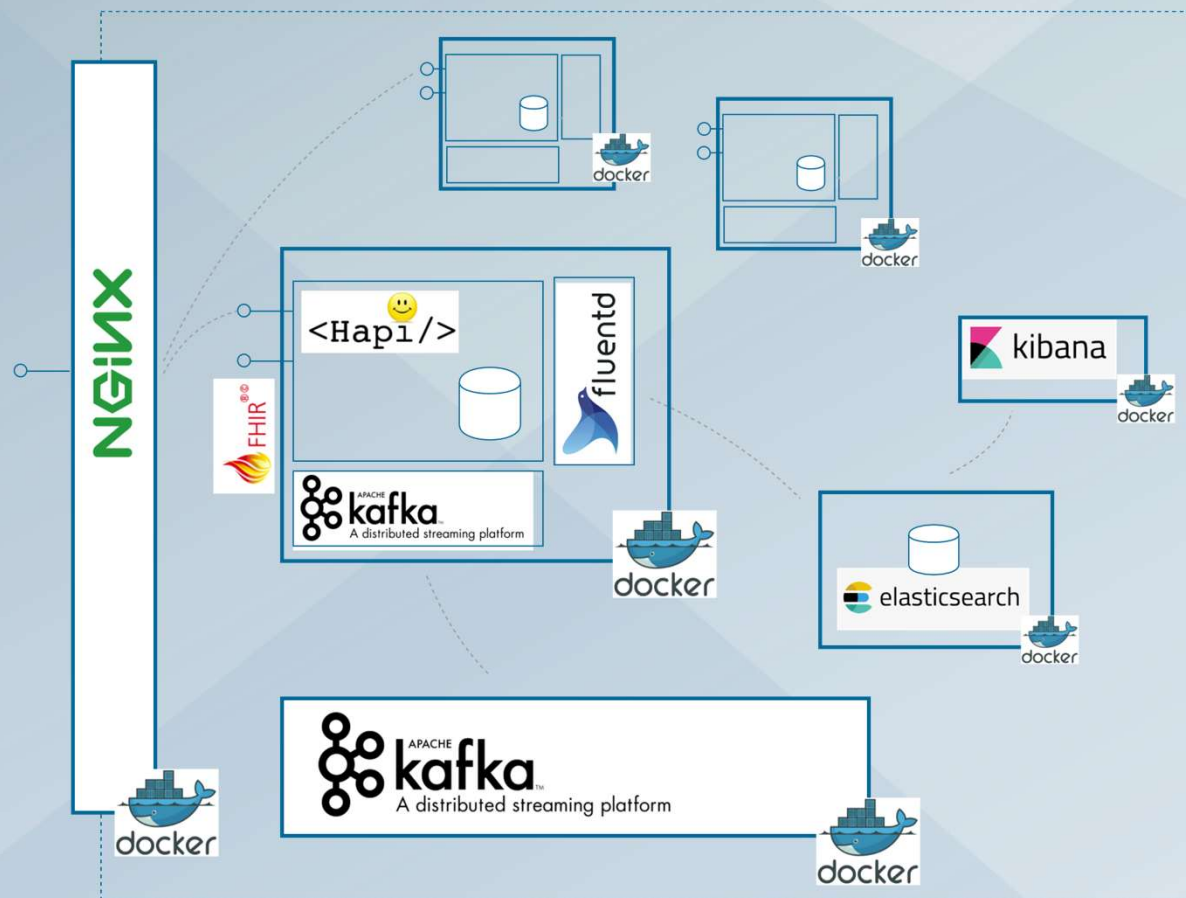
Internationale standarder

Microservice arkitektur: Sundheds ex

Standard værktøjer

Digital suverænitet: Fra Airbus til AI?!

